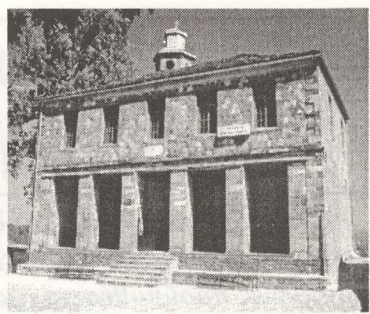

ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΙΚΑ Νέα

ΔΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΩΝ

Τεύχος 91 Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1999

Υπεύθυνος έκδοσης: Δημήτριος Παπαγιαννόπουλος Τ.Θ. 26, 450 02 ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. 0651-39176

ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ

Με απόφασή του το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας καθιέρωσε ως ημέρα μνήμης για το χωριό μας την 23 Οκτώβρη, ημέρα κατά την οποία, το 1943, οι Γερμανοί ήρθαν στο χωριό μας με σκοπό να το κάψουν, αλλά τελικά δεν ευδοχώθηκαν τα σχέδιά τους.

Στην εκκλησία του χωριού μας έγινε, λοιπόν, στις 24 Οκτώβρη, δοξολογία, παρουσία του κ. Δημάρχου Κεντρικού Ζαγορίου κ. Γαβριήλ Παπαναστασίου και του Δημοτικού Συμβούλου κ. Νικόλαου Τσίνη. Τον πανηγυρικό της ημέρας, που εκφώνησε ο χωριανός μας, συνταξιούχος δάσκαλος, κ. Λέκκος Γιάννης, δημοσιεύουμε ευθύς αμέσως.

«Αιδεσιμότητα, κ. Δήμαρχε, αγαπητοί χωριανοί

"Οι αναμνήσεις του παρελθόντος ενισχύουν την πεποίθηση για ένα καλύτερο μέλλον".

Κυριακή σήμερα, 24 Οκτώβρη 1999 και συγκεντρωθήκαμε εδώ για να γυρίσουμε τις μνήμες μας 56 ολόκληρα χρόνια πίσω. 23 Οκτώβρη 1943, ημέρα Σάββατο, ώρα 10-11 το πρωί και το μεσοχώρι του χωριού γεμάτο από Γερμανούς στρατιώτες. Στη χινοπωριάτικη τότε ομίχλη προστέθηκε και η ψυχική ταραχή και ο φόβος για τη ζωή και για τα σπίτια μας.

Κατά τη διάρκεια της ναζιστικής κατοχής είχαν προηγηθεί και άλλες επιδρομές Γερμανών σε διάφορα χωριά της περιοχής και ειδικά στο Ανατολικό Ζαγόρι, με καταστροφικές συνέπειες. Παρ' όλα αυτά δε χάσαμε τη ψυχραιμία μας. Όλοι σχεδόν οι χωριανοί βρισκόταν στο χωριό. Άντρες, γυναίκες, παιδιά. Η εικόνα που παρουσίαζε το χωριό μας μιλούσε μόνη της. Κορίτσια, θυμάμαι, πήγαιναν στις βρύσες με τα γκιούμια στο χέρι, γυναίκες με τις βαρέλες κουβαλούσαν νερό στα σπίτια τους. Τα καφενεία, που ήταν αρκετά τότε στο χωριό μας, πέντε, γεμάτα από άντρες, που άλλοι πίνανε καφέ ή ποτό, άλλοι παίζανε χαρτιά και άλλοι συζητούσαν για την ξαφνική επίσκεψη των γερμαναράδων. Εμείς τα μεγαλύτερα κάπως παιδιά τρέχαμε εδώ και εκεί παρατηρώντας με περιέργεια τους ένστολους κατακτητές. Είχαμε προβλέψει όμως από μέρες και φροντίσει να σβήσουμε από τους τοίχους στο μεσοχώρι και σε διάφορα άλλα κεντρικά κτίρια ορισμένα συνθήματα επαναστατικά με ασβέστη, γιατί η περιοχή μας ήταν υπό τον έλεγχο των ανταρτών. Έτσι η εικόνα γενικά του χωριού μας δεν άφηνε κανένα ίχνος υποψίας ή πρόκλησης για τον εχθρό. Οι Γερμανοί με τα όπλα στα χέρια τριγύριζαν σαν τα τσακάλια και ερευνούσαν τα σπίτια μας για τυχόν κρυμμένους αντάρτες, φωνάζοντας "κομμουνίστ, κομμουνίστ". Οι χωριανοί όμως τους διαβεβαίωνανε με πειστικό τρόπο, ότι κάτι τέτοιο δε συνέβαινε, απαντώντας: "νιχτ, νιχτ κόμμουνιστ. Φαμιλίστ, φαμιλίστ". Παρ' όλα όμως αυτά, οι Γερμανοί στρατιώτες με το χέρι στη σκανδάλη των αυτόματων όπλων τους, διέταζαν να συγκεντρωθούν όλοι στην πλατεία από 15 έως 65 ετών και στη συνέχεια τους οδήγησαν στην εκκλησία. Θυμούμαι αρκετά καλά την εικόνα εκείνη και τη φράση του πατέρα μου: "Ωχ! Τα σκυλιά δεν έχουν μπέσα!". Εγώ τη στιγμή εκείνη καθόμουν στο πεζούλι του Ραγιά. Κοντά μου ή-

τανε ο μακαρίτης Θεμιστοκλής Λέκκος, πατέρας του αγαπητού ξάδερφου και συνάδερφου Ματθαίου Λέκκου. Όταν εκείνος είδε τις κινήσεις των Γερμανών και υπολόγισε την ηλικία του, έγινε άφαντος και χάθηκε από μπροστά μου, με έναν τρόπο θεατρικό θα έλεγα και γλίτωσε την περιπέτεια. Πρόεδρος τότε του χωριού μας ήταν ο αείμνηστος Λάζαρος Κοντογιάννης, που μαζί με τον παπα-Σταύρο και άλλους δυο-τρεις αποτελούσαν τη διαπραγματευτική ομάδα με το διερμηνέα του διοικητού του τάγματος καταστροφής των Γερμανών. Ευτυχώς γνώριζε και εκείνος καλά τα ρουμάνικα και έτσι η συζήτηση καρποφορούσε. Προσπαθούσαν οι δικοί μας να τον πείσουν ότι σε τίποτε δεν ήμασταν ένοχοι απέναντί τους.

Παρακολουθούσαμε τη δραματική συζήτηση που γινόταν έξω από το μαγαζί του Τσούγια, σ' ένα τραπέζι, και μεταφέραμε κάθε είδηση στις γυναίκες που με καρδιοχτύπι περίμεναν την έκβαση. Άλλοι λέγανε θα τους σκοτώσουν, άλλοι ό-τι θα τους κάψουν στην εκκλησία όλους. Η αγωνία και ο τρόμος μεγάλωνε! Η λαχτάρα γέμιζε τις ψυχές μας! Φρίκη! Η διπλωματία όμως των «υπουργών» μας και η πειστικότητα τους έκαναν τους Γερμανούς να αποφασίσουν ευνοϊκά για τη μοίρα όλων μας.

Συγκεκριμένα ελέχθησαν τα εξής στο Γερμανό Διοικητή του αποσπάσματος: "Διαβάσαμε στις εφημερίδες σας ότι τα αυτοκρατορικά στρατεύματα του Χίτλερ, όπου βρίσκουν άδεια χωριά θα τα καίνε και όποιος τους αντισταθεί θα τουφεκίζεται αμέσως. Πιστοί λοιπόν στους λόγους του Φύρερ καθίσαμε στον τόπο μας γιατί γνωρίζουμε καλά πως οι Γερμανοί ό,τι λένε, το κάνουν". Αυτό ήταν! Ο Αϊ-Γιάννης έβαλε το χέρι του! Το θαύμα έγινε! Από το σπίτι του ξάδερφου Αλέκου Πούρλη, πήραν με τον ασύρματο τον ανώτερο στα Γιάννινα και τον ανέφεραν λεπτομερώς την κατάσταση που είδαν και διαπίστωσαν στο χωριό μας.

Σε λίγο από την εκκλησία έβγαιναν ελεύθεροι και αγκαλιασμένοι με τους συγγενείς που τους περίμεναν απ' έξω, προχώρησαν για τα σπίτια φωνάζοντας μάλιστα μερικού "χάιλ Χίτλερ!". Ήταν μια εκδούλευση προς τη ναζιστική φρουρά, η οποία, στο άκουσμα αυτό, στάθηκε προσοχή.

Πέρασαν τόσα χρόνια από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και ακόμα η ανθρωπότητα δε βρήκε το δρόμο της ειρήνης και της προκοπής. Πλησιάζουμε στον εικοστό πρώτο αιώνα και παρά την τεχνολογική πρόοδο και την επιστημονική ανάπτυξη, οι άνθρωποι απανταχού της γης είναι σκλάβοι του κεφαλαίου. Δέσμιοι κυριολεκτικά ενός κατεστημένου που το στηρίζουν και το ορίζουν μεγάλες πολεμικές βιομηχανίες και στρατιωτικοί εξοπλισμοί. Κάθε μέρα οι επιπτώσεις του σύγχρονου πολιτισμού είναι καταστροφικές. Το κάθε σήμερα χειρότερο του χτες.

Τελειώνοντας με τα λίγα αυτά απλά λόγια που ανέφερα και κλείνοντας τη σεμνή και απέριτη τελετή μας, καθιερώνουμε από σήμερα, 24 Οκτώβρη 1999, πλέον ως γιορτή μνήμης για το χωριό μας και ευχαριστούμε τον Υψιστο και πάλι γιατί δεν πληρώσαμε όπως άλλα χωριά και πόλεις της πατρίδας μας βαρύ τίμημα σε υλικές καταστροφές και ανθρώπινες υπάρξεις.»

όπως πρέπει εκείνους τους ήρωες (και στην Ιστορία πλέον καταγεγραμμένους) πρώην συγχωριανούς μας.

Πάντως φέτος, και προς τιμήν του, ήταν παρών σ' αυτήν την εκδήλωση και συμμετείχε ψυχικά ο νυν Δήμαρχος του Κεντρικού μας Ζαγορίου, εξ Ασπραγγέλων, που δείχνει και αποδείχνει με την παρουσία του σε τέτοιες και παρόμοιες εκδηλώσεις, ότι ξέρει και γνωρίζει να τιμά και να σέβεται όλα ανεξαιρέτως τα ιστορικά πρόσωπα κάθε πρώην χωριού του Ζαγορίου.

Και αυτό τον τιμά και μας τιμά.

Υ.Γ. Και βέβαια ελπίζω και πιστεύω, αγαπητέ μου Γιάννη, ότι το σημερινό σου άρθρο στα «Δ.Μ.» θα το διαβάσει και θα το μελετήσει ξη μέγιστη πλειοψηφία των σημερινών συνδρομητών και αναγνωστών της τοπικής μας Εφημερίδας, ώστε η Ιστορία να μην αφήνει και να μη ξεχνά σπουδαία και σημαντικά γεγονότα και συμβάντα του παρελθόντος, μπροστά από 56 ολόκληρα χρόνια στο δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, που συγκλόνισε ολόκληρη τη χώρα μας.

Με άπειρη αγάπη και ειλικρίνεια

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΛΕΚΚΟΣ

25-10-99

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αγαπητέ μου Γιάννη Λέκκο!

Η εξαίρετη ομιλία σου, στις 24-10-99 στο Δίκорφο, για τα γεγονότα και τα συμβάντα της 23^{ης} και

24^{ης} Οκτωβρίου του 1943 στο χωριό μας με τους Γερμανούς ήταν υπέροχη, αντικειμενική, αμερόληπτη και ιστορική. Τέτοια, που μας μετέφερε όλους τους παρόντες και έχοντες ορισμένα βιώματα και αναμνήσεις στα πρωτοστατήσαντα πρόσωπα του Δίκορφου εκείνων των ημερών.

Εκείνο όμως, που με στενοχώρησε και με προβλημάτισε, ήταν η μεγάλη απουσία των συγχωριανών μας κατά την ώρα της ομιλίας σου, που επαινούσε τους Δικορφιώτες του 1943 και αποδείκνυε τη μεγάλη και σπουδαία ιστορική τους απόφαση να μη φύγουν απ' το πανέμορφο Δίκορφο εκείνη τη στιγμή του Οκτώβρη και να το αφήσουν, έτσι, στις επόμενες γενιές τους, ως ένα απ' τα ομορφότερα και ωραιότερα πλέον χωριά του κεντρικού Ζαγορίου, που είναι σήμερα.

Ελπίζω, απ' την επόμενη χρονιά, αφού ενημερωθούν πρώτα όλοι οι συγχωριανοί μας, έγκαιρα και σχολαστικά, να βρισκόμαστε αυτή τη μέρα του Οκτώβρη πλείστοι Δικορφιώτες στο χωριό μας, ώστε να τιμήσουμε, όσο και

Αποδοτική εκτύπωση περιοδικών

Όλοι μας παίρνουμε και διαβάζουμε τοπικά περιοδικά με αγάπη και κατανόηση, με χαρά και ευχαρίστηση. Όμως, **κάθε ανάγνωση απαιτεί ορισμένες προϋποθέσεις, για να 'ναι αποτελεσματική και καρποφόρα, ευχάριστη και εφικτή.** Και πρώτη και πιο σπουδαία για την χειροπιαστή και ικανοποιητική απόδοσή της είναι το μέγεθος των γραμμάτων των λέξεων, που διαβάζουμε.

Αν τα γράμματα είναι μικρά και αφανή, πρόχειρα και όχι προσεγμένα και προσγειωμένα... **τότε λίγοι τα διαβάζουν κι ολιγάριθμοι τα ερμυνούν, ελάχιστοι τα παρατηρούν και πλείστοι τα αγνοούν.**

Αυτή βέβαια η στάση κάθε αναγνώστη και συνδρομητή εξαρτάται κυρίως απ' την εν γένει μόρφωσή του κι απ' την πνευματική του καλλιέργεια. Ένας απόφοιτος μιας ανώτατης σχολής π.χ. μπορεί να παρατηρήσει και να διαβάσει και τα πλέον ελάχιστα, δυσανάγνωστα, μικρά και αφανή γράμματα ενός κειμένου και σ' οποιαδήποτε σελίδα, πρώτη και τελευταία.

Ένας όμως στοιχειώδους ή ολιγόχρονης εκπαίδευσης συνδρομητής ή αγοραστής **ούτε θα διαβάσει το ίδιο κείμενο, ούτε θα το δει, ούτε θα το ερευνήσει, ούτε θα το παρατηρήσει, ούτε θα τον απασχολήσει.** Θα γυρίσει απλώς τη σελίδα εκείνη και θα πάει σ' άλλη. Κι αν κι εκεί βρει και δει τα ίδια, τότε θα προχωρήσει στις επόμενες σελίδες και θα φτάσει στο τέλος ενός τοπικού περιοδικού, χωρίς να διαβάσει ούτε μια παράγραφο του. Κι «ο χορός τότε καλά κρατεί»...

Και βέβαια, ισχύει και εφαρμόζεται η σπουδαία ρήση, που λέει: **«Όπως είναι αδύνατη η αναστησις χωρίς πνεύμονες...έτσι είναι αδύνατη και η διανόηση χωρίς λέξεις».** **Λέξεις βέβαια εδώ καλά γραμμένες και σε ανάλογο μέγεθος εκτυπωμένες.**

Η γλώσσα μας είναι όπλο επιβολής σκέψεων και απόψεων. Μ' αυτή προβάλλουμε και επιβάλλουμε τις ιδέες μας στους άλλους (με την καλή και ειλικρινή, προσγειωμένη και μη σκόπιμη έννοια). Μ' αυτή πείθουμε, μ' αυτή παρακαλούμε, μ' αυτή υπερασπίζουμε τις θέσεις μας και αντιλήψεις μας. Η γλώσσα είναι όργανο έκφρασης, επικοινωνίας και κοινωνικής αλληλεπίδρασης, **γι' αυτό πρέπει να 'ναι καλά γραμμένη και όριμα εκτυπωμένη, για να 'χουμε προσγειωμένα, καλύτερα και πρακτικά αποτελέσματα.** Αυτά θυμούμαι απ' την εκπαιδευτική μου πορεία και εμπειρία.

Κι όλα αυτά τα καταγράφω σήμερα και για την εκτύπωση και την παρουσίαση και του δικού μας περιοδικού και κάθε βέβαια απλού και λαϊκού, που έχει ένα βασικό σκοπό: **Να ενημερώνει το σύνολο των συνδρομητών και αναγνωστών της σήμερα και όχι μικρό και αφανές ποσοστό καλλιεργημένων, διανοουμένων, διαβασμένων και διακεκριμένων ανθρώπων, μονομερώς.**

Πρέπει να μπορεί να διαβάζει τέτοια περιοδικά (τουλάχιστον το 50% της ύλης των) **κι ο τελευταίος κάτοικος κάθε χωριού και κάθε πόλης.** Αυτός πρέπει να είναι ο στόχος μας κι αυτή πρέπει να είναι ην αγωνία μας και η επιδίωξή μας, ημών των υπευθύνων έκδοσης και εκτύπωσης. Άλλως, γράφουμε κι αναγνώστη δεν θα 'χουμε, τυπώνουμε κι ελάχιστοι μας διαβάζουν, εκδίδουμε κι αποτελέσματα δε φέρνουμε, λέει κι αναφωνεί ο αμερόληπτος κριτής.

Πρώτος στόχος μας, επομένως, πρέπει να είναι **το μέγεθος των γραμμάτων και των λέξεων, η σαφήνειά τους κι η εύκολη και άσκοπη ανάγνός τους.**

Και βέβαια ακολουθεί το περιεχόμενο των σκέψεων του γράφοντος, η τοποθέτησή του, η γλωσσική του επάρκεια και εμπειρία και ο πλούτος του λεξιλογίου του. Όλα αυτά όμως σήμερα **δεν είναι το θέμα που καταγράφω.** Το θέμα μας είναι απλό και προσγειωμένο, ειλικρινές και ανθρώπινο και λέει:

- Γράφοντες και εκδίδοντες, τυπώνοντες και παρουσιάζοντες το οποιοδήποτε περιοδικό! **Κοιτάzte και προσέzte τα γράμματα να 'ναι αναγνώσιμα και διαβαστά, στο μέγεθος και στο ύψος που τους πρέπει κι όχι ψιλά. Άλλως, οι πολλοί θα τα βλέπουν κι οι ελάχιστοι θα τα διαβάζουν, οι πλείστοι θα τα αγναντεύουν κι οι πολύ λίγοι θα τα αναγιγνώσκουν.** Έχω εμπειρίες και συγκεκριμένες σκέψεις και απόψεις απ' το μέγιστο ποσοστό των συνδρομητών, που 'ναι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης: Αυτοί μου λένε όταν τους ρωτώ, ειλικρινώς και απαθώς: **«Δεν το διάβασα, δεν το είδα, δεν το παρατήρησα, δεν το πρόσεξα. Δεν ήταν γραμμένο, δεν το 'χω διαβασμένο. Δε βλέπω τα μικρά»** Και... «ο νοών... νοεῖται».

Ύστερα απ' τα πολλά, που σας έγραψα (αν είναι σωστά και έμπειρα, αμερόληπτα και ειλικρινή) ελπίζω να γίνει μια βελτίωση στη μέλλουσα εκτύπωση και παρουσίαση κάθε περιοδικού... **Γιατί, συμφέρει να δημοσιεύσεις πέντε άρθρα και να τα διαβάσουν χίλιοι αναγνώστες,** παρά να εκτυπώσεις οκτώ και δέκα σημειώματα (για να υπάρξει περισσότερη ύλη...) και να τα δουν και να τα διαβάσουν μόνο εκατό.

Εξάλλου και **μια έρευνα πάνω σ' αυτό το θέμα και πρόβλημα** δεν θα 'ταν άσχετη κι εξωπραγματική, αλλά προσγειωμένη κι αποδοτική για όλους μας, αφού θ' αποσκοπούσε με ειλικρίνεια και απάθεια στην αποδοτικότερη εκτύπωση και παρουσίαση κάθε περιοδικού.

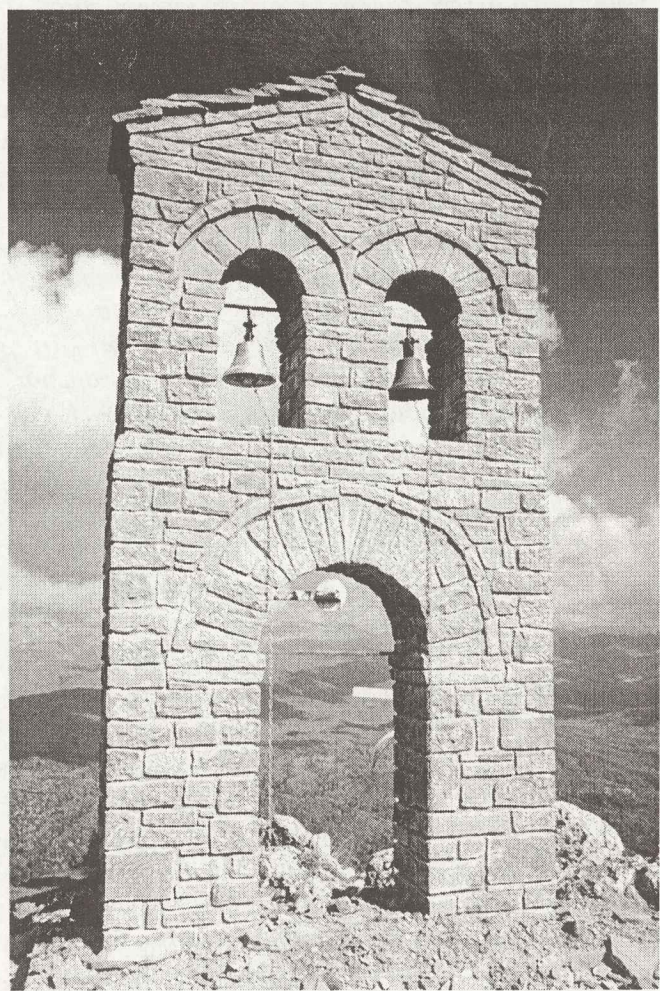
Υ.Γ. Όμως και μια επιβεβλημένη προϋπόθεση για τους γράφοντες σημειώματα και άρθρα, αναμνήσεις και βιώματα σ' ένα περιοδικό, πρέπει να 'ναι η εξής: **Οι γραφόμενες σελίδες δεν πρέπει να ξεπερνούν τις τέσσερις ή πέντε (το πολύ) ώστε αυτές, εκτυπούμενες, να χωρούν σε μια σελίδα του περιοδικού, με το ανάλογο μέγεθος βέβαια των γραμμάτων.** Αυτό εφαρμόζεται σ' όλες τις έμπειρες εφημερίδες και στα πετυχημένα περιοδικά της προηγμένης σημερινής Ευρώπης. Οι γράφοντες στις καθιερωμένες και μόνιμες στήλες τους, έχουν χρέος και καθήκον να γράφουν ένα ορισμένο αριθμό λέξεων, καταμετρουμένων προ της εκτύπωσης και της δημοσίευσης των απόψεών τους, εφαρμόζοντας τη ρήση: **«Ουκ εν τω πολλώ... το εν».**

Κι εμείς, σ' αυτό το σημείο, αν μιμηθούμε τα πρότυπα των Ευρωπαίων, κέρδος θετικό και συγκεκριμένο θα 'χουμε και αναγνώστες (απλούς και ποικίλους) θα πολλαπλασιάσουμε.

Όμως, έφτασα στην έκτη σελίδα των γραφομένων μου... και αμέσως και ευθέως σταματώ.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΛΕΚΚΟΣ
20-10-99

ΤΟ ΚΑΜΠΙΑΝΑΡΙΟ ΤΟΥ ΑΪ-ΓΙΑΝΝΗ

Περατώθηκαν τον μήνα Οκτώβριο οι εργασίες της ανέγερσης του νέου καμπαναριού στον Αϊ-Γιάννη και το αποτέλεσμα μπορείτε να το δείτε στη φωτογραφία. Υπολείπεται πλέον οι εργασίες για τη διαμόρφωση του χώρου ώστε να ολοκληρωθεί το έργο συνολικά.

Ιστορίες του τόπου μας

Η προξενήτρα

Οι ιστορίες που ακολουθούν είναι πραγματικές. Συνέβηκαν σε δυο χωριά του Ζαγοριού. Δεν θα αναφερθούν πρόσωπα διότι προ πολλού έχουν αποδημήσει εις Κύριον. Αξίζει όμως τον κόπο να εξιστορήσουμε για την αγαποσύνη, την ευπιστία και την τιμιότητα των ανθρώπων κάποιας εποχής.

Ήταν εποχή που οι χωρικοί μόλις αντίκρισαν αυτοκίνητο απορούσαν και ρωτούσαν ο ένας τον άλλο: «Τάχα πόσο χορτάρι τρώει το έρμι... και τρέχει έτσι;...»

Στο θέμα μας τώρα.

Η ιστορία μας αρχίζει από το κοντινό μας χωριό, την Κάτω Βίτσα.

Ζούσε προ εκατό ετών μια οικογένεια που είχε μια πανέμορφη κόρη, που το ύψος της ξεπερνούσε τα δύο μέτρα και βάλε!

Η κοπέλα αυτή όπως και όλες οι κοπέλες του Ζαγοριού, ήταν νοικοκυρά, εργατική, φιλόξενη, καλλονή και διακρίνονταν για τους ευγενικούς της τρόπους. Είχε όπως παραπάνω γράφω και το κουσούρι της, ξεπερνούσε τα δύο μέτρα μπόι!

Τούτο στεναχωρούσε αφάνταστα τους γονείς της. Τελικά κατέφυγαν στο κινητό γραφείο συνοικεσίων του χωριού. Δηλαδή την προξενήτρα!

Βρέθηκε η προξενήτρα και με το αζημίωτο βρήκε σε κοντινό χωριό τον υπονήφιο γαμπρό. Καθόρισε μάλιστα και την ημέρα των αρραβώνων των παιδιών. Για το κουσούρι της νύφης τοιμουδιά...

Ανήσυχοι οι συγγενείς της νύφης και με κάποια νευρικήτητα περίμεναν την ημέρα των αρραβώνων που ο γαμπρός θα 'βλεπε για πρώτη φορά τη νύφη. Η εμπιστοσύνη που είχαν στην προξενήτρας κάλμαρε κάπως τις ανησυχίες τους. Στ' αρραβωνιάσματα και στις χαρές πάντα η προξενήτρα είχε τον πρώτο λόγο.

Ένας από του συγγενείς της νύφης είχε το θάρρος να τη ρωτήσει πώς θα αντιμετώπιζε το ανάστημα της νύφης. Κι αυτή απάντησε:

-Θα κοντύνω τη νύφη!

Και την κοντύνε.

Την ημέρα των αρραβώνων ήλθε πρωί-πρωί στο σπίτι της νύφης. Στο βορινό δωμάτιο με το χωματένιο δάπεδο και στη γωνιά, δίπλα στο τζάκι, έσκασε ένα μικρό λάκκο βάθους 40 εκατοστών. Το απόγευμα τα κορίτσια του χωριού στόλισαν τη νύφη. Τη βοήθησαν να φορέσει την παραδοσιακή ενδυμασία του τόπου της και να σταθεί όρθια μέσα στο λάκκο.

Το μακρύ φόρεμα της νύφης και τα κορίτσια που την πλαισίωσαν κάλυπταν το σκάμμα. Ήλθε ο γαμπρός με τους συγγενείς του, τον κουμπάρο και τον καλύτερο τον βλάμη. Εντυπωσιάστηκαν από το παράστημα και την ομορφιά της νύφης.

Ο κουμπάρος πήρε από το πιάτο με το ρύζι τις βέρες και τις φόρεσε στα δάχτυλα του γαμπρού και της νύφης. Ο γαμπρός πλησίασε τη νύφη, της κρέμασε στο λαιμό τη μαλαματένια ντουπια και τη...φίλησε. Στο μέτωπο. Όλοι

τους ευχήθηκαν «να μας ζήσουν, να 'χουν καλά υστερνά και σε επιλοπτα να χαρούμε και καλή στερέωση».

Το αντρόγυνο ευτύχισε. Έζησε ολόκληρη ζωή. Αυτή ήταν η κατάληξη προσπαθειών της προξενήτρας.

Την ιστορία αυτή μου την περιέγραψαν κι έτσι περίπου τη διηγούμαι κι εγώ.

Πάμε τώρα στο πιο κοντινό μας χωριό, τη Μανασσή.

Υπήρξε κι εδώ προξενήτρα...αλλά από την ανάδοχη, δεν απέδωσαν οι προσπάθειές της.

Μετά τους βαλκανικούς πολέμους - αναφέρονται σε κάποια εποχή- αν και από τότε λίγα άλλαξαν. Λόγω λοιπόν των πολέμων η ύπαιθρος είχε ερημώσει από άνδρες, το ίδιο συνέβη και στα χωριά μας.

Σαν μέλισσες ενέσκησαν οι έφεδροι άνδρες για γαμπροί κι από τα καμποχώρια στο ωραίο και ευγενές Ζαγόρι που 'χε τσουπρες όμορφες με κορμοστασιά νεράιδας. Ένα τέτοιο προξενίο με προξενήτρα σας περιγράφω κι εγώ.

Στη Μανασσή κατέληξε ι υπονήφιος γαμπρός. Όλα έτοιμα το βράδυ στο σπίτι της νύφης. Για το λογοδόσημο, αρραβώνα αλλά και πρώτη επαφή και γνωριμία του αντρόγυνου!

Η νύφη και τα προσόντα της;

...Είχε λίγο απ' όλα! Αλλά το μεγάλο της νύφης χάρισμα ήταν ότι ήταν λίγο αλλήθωρη.

Το βράδυ μαζεύτηκε όλο το σόι της νύφης και φυσικά παρόν ήταν κι ο γαμπρός με το στριμμένο του μουντάκι. Εκείνη την εποχή το καλό μουντάκι συνείστανε στην ομορφιά και την καλή εμφάνιση των αρσενικών.

Μόνος συγγενής και φίλος του γαμπρού, συνοδός του ο παπάς του χωριού.

Κατά τα ειωθότα πρώτη βγαίνει η νύφη με το κέρασμα να δει το γαμπρό κι ο γαμπρός εκείνη. Το γλυκό συνήθος ήταν τότε του κουταλιού. Κι από εκείνη τη στιγμή της εμφάνισης της νύφης άρχισε η γνωριμία του αντρόγυνου.

Όμως οι πονηροί Μανασσιώτες στο σερβίρισμα του γλυκού... άλλη νύφη! Μια κοπέλα ομορφότερη. Σωστή «νταρντάνα»!

Ο παπάς που συντροφεύει το γαμπρό εθίχθη, το πήρε κατάκαρδα, δεν ανέχτηκε την κοροϊδία. Κάτι ψιθύρισε στο αυτί του γαμπρού, να απαιτήσει να βγει η ίδια η νύφη στο κέρασμα.

Έτσι κι έγινε. Νύχτα τα 'βαλε στα πόδια ο γαμπρός! Κι όπου φύγει-φύγει!

Η ιστορία λέει πως πέρασε τη Ράχη, όλο το Μιτσικέλι πεζοπορώντας όλη τη νύχτα, φθάνοντας στο χωριό του -στον κάμπο- και διηγούμενος όλη του την περιπέτεια.

Για τούτο στην αρχή της αφήγησής μου τόνισα ότι κάποια εποχή ήταν ίσως πιο αφελείς, απονήρευτοι και ίσως πιο τίμιοι οι άνθρωποι.

Θ. Αργύρης
Γλωφάρα

Γράμμα σε πρώην δάσκαλό μου

- Σεβαστέ και αξέχαστέ μου δάσκαλε, κ. Φρίζο Τζιόβα, σε χαιρετώ.

Θυμούμαι, κάθε ώρα και κάθε στιγμή, τις προσπάθειές σου σ' όλα τα μαθήματα, κατά το σχολικό έτος 1948-49 και λέω στον εαυτό μου κάθε φορά:

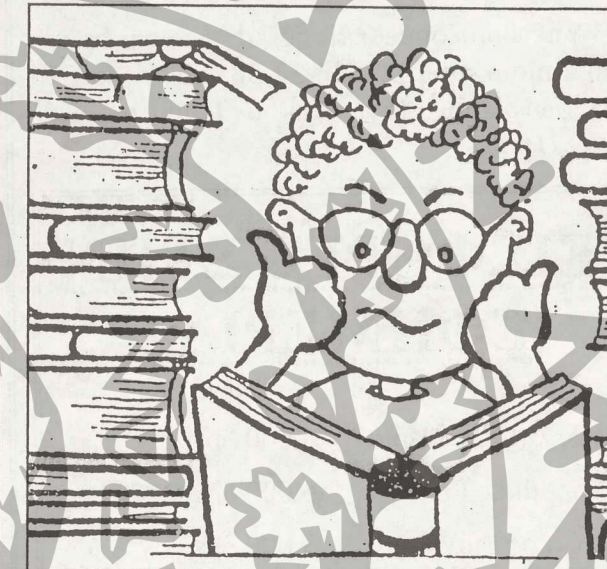
«Είχες τον έμπειρο και άριστο δάσκαλο, τον διακεκριμένο και ολοκληρωμένο λειτουργό στην Παιδόπολη "Άγιος Κων/νος" προ μισού αιώνα, γι' αυτό έμαθες να εκφράζεσαι και να διατυπώνεις τις σκέψεις και τις απόψεις σου γλωσσικά, σωστά και κατανοητά».

Κι αυτό, βέβαια, το λέω κρυφά στον εαυτό σου και μόνο και το καταγράφω φανερά κι γραπτά σήμερα, που πήρα στα χέρια μου (για πολλοστή φορά...) το νέο βιβλίο του δασκάλου μου «**Λιχνίσματα-αφηγήματα**», έκδοσης 1999.

- Εκλεκτέ και διακεκριμένε πρώην δάσκαλέ μου!

Θυμούμαι τις υπεύθυνες και πραγματικές διορθώσεις στα γραπτά μας (το 1948 και 1949), τις ανθρώπινες και ειλικρινείς συζητήσεις σου στην τάξη και σ' όλη την Παιδόπολη Ιωαννίνων **την προγραμματισμένη και οργανωμένη καθημερινή σου πορεία στη διδασκαλία** και την πραγματική και αμερόληπτη βοήθειά σου σε κάθε συμβατητή μας, υστερούντα ή πρωτεύοντα.

Έτσι κάνοντας, **μας είχε εμπνεύσει την τάση για μάθηση και σωστή ανάγνωση και γραφή.** Μας έφερνες παραδείγματα στην κάθε διδασκαλία σου (για να γίνεις πραγματικός και κατανοητός και στους πλέον αδαείς...) κι όταν εγώ, ή άλλοι συμμαθητές μου αδιαφορούσαμε, μας έλεγες με αγάπη και ειλικρίνεια, με ευθύνη και ανησυχία:

«Η μάθηση στην Πέμπτη και Έκτη Δημοτικού είναι σπουδαίο γεγονός. Γι' αυτό πρέπει όλοι μας και **να συμμετέχουμε και να μην αδιαφορούμε και συνεχώς να ρωτούμε το δάσκαλό μας,** ώστε όλα να τα μαθαίνουμε σωστά, αποδοτικά και πραγματικά».

Κι μες (κυρίως οι ζαγορίσιοι μαθητές σου) θαυμάζαμε την αγάπη σου και τη διδακτική σου εμπειρία και πάντα σου χαμογελούσαμε, όσο και λαθεμένα ν' απαντούσαμε. Κι εγώ σ' έβαζα δίπλα στον Κώστα Λαζαρίδη και στον Τάκη Σακελλαρίου, που **‘τυχε να τους έχω και τους δυο αυτούς τους Ζαγορίσιους, δασκάλους μου,**

Συνέχεια στη σελίδα 4

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΩΝ

Δημοσιεύουμε στο σημερινό φύλλο της εφημερίδας μας τους νέους αριθμούς τηλεφώνων του χωριού.

Βλάχος Σπύρος	71936
Βουλτζάτης Ιωάννης	71044
Ζυγούρης Τάσος	71929
Καρράς Γεώργιος	71942
Καφεμαγειρείο «ΜΕΣΑΡΙΑ»	71010
Κοινοτικό	71932
Κόλλια Ελευθερία	71927
Κυριακόπουλος Κων/νος	71931
Κωστάκης Απόστολος	71941
Λέκκος Θωμάς	71029
Λέκκος Ιωάννης	71945
Λέκκου Ευγενία	71939
Λέκκου Καλυψώ	71947
Μάρκος Δημήτριος	71024
Μητρόπουλος Αναστάσιος	71052
Μπούγια Κανή	71971
Νούσης Παντελής	71925
Παπαϊωάννου Πανδώρα	71946
Ρούντος Δημήτρης	71924
Σακελλαρίου Μάνθος	71928
Σβορώνου Γεωργία	71926
Σιορβάκος Γεώργιος	71237
Σιώμος Γεώργιος	71943
Τηλεφωνείο	71921
Τσίνης Νικόλαος	71051
Χρονόπουλος Κων/νος	71944

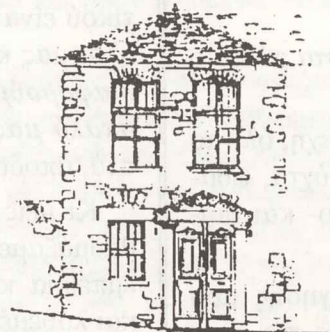
Υπενθυμίζουμε επίσης τα νέα τηλέφωνα του Δημαρχείου, **22536-37-38**, καθώς και το τηλέφωνο του Αστυνομικού Τμήματος Κήπων, **71066**.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Κόλλια Ελευθερία	5.000 δρχ.
Σορβάκος Γεώργιος	5.000 δρχ.
Λέκκος Γιάννης	3.000 δρχ.

Παραδοσιακό
Καφεμαγειρείο

Δίκورφο Ζαγορίου

☎(0653) 71-010 - 71925
(0651) 43-340
0945 338147

ΠΟΤΗΣΗ

Μη μου χαλάς χατίρι

Κρατίσου από το χέρι μου σφικτά
και κάθισε κοντά μου αγαπημένη
τα χρόνια μας διαβήκανε γοργά
αλήλη χαρά για μας δεν απομένει.

Παράγγειλε να πεις ένα κρασί
και τσούγκρισε στη γεια μας το ποτήρι,
να θυμηθούμε αλήθεια τα παλιά,
ησυχία μου, μη μου χαλάς χατίρι.

Κι ύστερα να χορέγουμε σιγά
ένα «ταγκό» που νιάτα θα θυμίζει
κι αν ερδ' ο χάρος τότε ξαφνικά
μαζί τα δυο ας μας αποκοιμίσει.

Ι. Λέκκος

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ Τόλης Λέκκος

Ένας αφανής ήρωας. Πληροφορήθηκα και το θάνατο του Τόλη Λέκκου. Του «Τόλη μας!». Όντως υπήρξε αφανής ήρωας της ζωής και της βιοπάλης.

Έζησε στο χωριό που γεννήθηκε όλη του τη ζωή και πέθανε στον τόπο της κατοικίας του.

Αγωνίστηκε σκληρά.

Έκαμε παιδιά και εγγόνια. Δεν τον έζησα από κοντά να γράψω περισσότερα, για τις χάρες του.

Μια μικρή κι από μένα ευχή.

Ελαφρύ να 'ναι το χώμα του χωριού μας που τον σκέπασε.

Θαν. Αργύρης
Γλυφάδα
Σεπτέμβρης 1999

Κοινωνικά

Στην Πάτρα πέθανε και κηδεύτηκε ο Σπύρος Γράβας. Στους συγγενείς του εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Γράμμα σε πρώην δάσκαλό μου

Συνέχεια από τη σελίδα 3

τον ένα στην ίδια παιδόπολη και τον άλλο στο χωριό μου, στη Τζντίλα, δίπλα στη Ντοβρά.

Θυμούνται ακόμη την **αδιάκριτη αγάπη σου προς όλους μας** (πρώτους και υστερούντες μαθητές...) και την υπεράσπισή σου σε θέματα και προβλήματα, που άλλους τότε συναδέλφους σου **δεν ενοχλούσαν και δεν απασχολούσαν, ουδαμώς.**

- Αλησμόνητέ μου δάσκαλε!

Είμαι στην έκτη δεκαετία της ζωής μου και η αγάπη μου και η εκτίμησή μου προς το πρόσωπό σου **είναι παιδική και ανυπόκριτη, αυθόρμητη και ειλικρινής, γιατί αποδείχτηκε, ότι είσαι ο αξέχαστος δάσκαλός μου**, που εφαρμόζεις πάντα τα λόγια σου, μη μένοντας ποτέ στη θεωρία και αγνοώντας πάντοτε την υποκρισία.

Γι' αυτό δεν σε ξεχνώ
και πάντα σ' εκτιμώ.

Με πολύ σεβασμό
και άπειρη αγάπη

Ο πρώην μαθητής σου
ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΛΕΚΚΟΣ

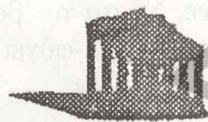
ΕΙΣΦΟΡΕΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΥΛΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΜΠΑΝΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΗ-ΓΙΑΝΝΗ

Μητσόπουλος Νικόλαος	45.000 δρχ.
Λάππα Μαρίνα	20.000 δρχ.
Ιασωνίδη Νίκη	5.000 δρχ.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

- Σε μνήμη των Αλέξανδρου και Κίμωνα Μητσόπουλο, ο Νικόλαος Μητσόπουλος πρόσφερε για την ανέγερση του καμπαναριού του Αϊ-Γιάννη 45.000 δρχ. και στην εφημερίδα μας 5.000 δρχ.
- Η Μαρίνα Λάππα, σε μνήμη Βασιλείου Λάππα, πρόσφερε 20.000 δρχ. για το καμπαναριό του Αϊ-Γιάννη και 3.000 για την εφημερίδα μας.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ 4ης ΔΕΣΜΗΣ

Πρόοδος

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ

- Γυμνασίου-Λυκείου όλων των μαθημάτων
- Τμήματα Ιστορίας Γ και Δ Δέσμης
- Εκθέσης όλων των Δεσμών
- Και όλα τα μαθήματα της Δ Δέσμης

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διεύθυνση: Λυδία Φίλη

Βλαχλείδη 9, Β' ορ. Γρ. 9 Ιωάννινα - Τηλ.: 26004